

Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Brief EK toezeggingen debat Initiatiefwet gezamenlijk
gezag door erkenning (34.605)

Datum
17 maart 2022

Ons kenmerk
3913823

1. Aanleiding

Tijdens de plenaire behandeling in de EK op 15 maart jl. over het initiatiefwetsvoorstel gezamenlijk gezag door erkenning heeft u toegezegd:

- de EK nader te informeren over de in het wetsvoorstel opgenomen uitzonderingsgronden voor gezamenlijk gezag en de werking hiervan indien informatie wordt verzwegen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand;
- te reflecteren op de positie van de minderjarige moeder en haar mogelijkheden tot het verkrijgen van gezag.

De bedoeling is de brief met een reactie op beide punten voor de stemming over het wetsvoorstel op dinsdag 22 maart as. aan de EK te doen toekomen, zodat deze onderdeel vormt van de beraadslagingen van de EK en daarmee van waarde zijn voor de rechtspraak bij de toepassing van de wet.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgaande brief en verzending daarvan aan de EK.

3. Kernpunten

Uitzonderingsgronden

Het initiatiefwetsvoorstel regelt dat de moeder en de erkenner het gezamenlijk gezag uitoefenen, tenzij er sprake is van een van de in het voorstel genoemde uitzonderingsgronden.

Tijdens de plenaire behandeling is door de heer Dittrich (D66) gevraagd wat het gevolg zou zijn van het feit dat bij de erkenning het bestaan van een van de uitzonderingsgronden (al dan niet expres) niet wordt gemeld aan de ambtenaar van de burgerlijke stand.

In de brief wordt aangegeven dat het gezamenlijk gezag automatisch ontstaat. Ook de uitzonderingsgronden werken automatisch. Het niet vermelden van een uitzonderingsgrond aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, vanwege onbekendheid of eventueel om deze te verzwijgen, heeft geen gevolgen voor het al dan niet ontstaan van het gezamenlijk gezag. Het gezamenlijk gezag wordt niet vastgesteld door de ambtenaar van de burgerlijke stand en ook niet door deze geregistreerd.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal in het kader van de erkenning kunnen wijzen op de mogelijkheid van een uitzonderingsgrond en de mogelijkheden voor het raadplegen van informatie hierover. In de voorlichting over dit wetsvoorstel zal aandacht worden geschonken aan de mogelijkheid van een uitzonderingsgrond die verhindert dat er van rechtswege gezamenlijk gezag ontstaat.

Gezag tienermoeders

Door het lid Van Dijk (SGP) is, middels een later ingetrokken motie, gevraagd naar mogelijkheden tot gezag van de minderjarige moeder.

In de brief wordt erop gewezen dat de minderjarige moeder op het moment van geboorte zelf nog onder gezag staat omdat een minderjarige de eigen belangen nog niet (volledig) zelf kan behartigen. Er kan daarmee niet van uit gegaan worden dat een minderjarige moeder de belangen van een eigen kind kan behartigen.

Wel kunnen minderjarige zwangere meisjes en moeders van zestien jaar of ouder de rechter verzoeken meerderjarig te worden verklaard. Dan staan zij zelf niet langer onder gezag en kunnen zij ook het gezag over een eigen kind uitoefenen. De rechter beoordeelt inhoudelijk of dit in het belang van de moeder én haar kind wenselijk is.

Ook wordt in de brief aangegeven wat verder de mogelijkheden zijn voor de moeder en eventueel de vader om bij meerderjarigheid het gezag te verkrijgen,

Geconcludeerd wordt dat de regeling recht doet aan zowel de belangen van minderjarige moeders als hun kinderen en er geen aanleiding tot aanpassing hiervan bestaat.

4. Toelichting

4.1 Strategie

Afstemming heeft plaatsgevonden met DJFC/F en DCOM.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

N.v.t.; alles in de nota kan openbaar worden.

Bijlage

- Concept brief aan EK

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
privaatrecht

Datum
17 maart 2022

Ons kenmerk
3913823